

כהן גדול פרק שביעי נזיר

כּו א ב מ"י פ"י מהל' טומאת זרעם הלכה יא סגנו עשין להל': כּו ג ד מ"י סס הלכה י: כּח ה ו מ"י פ"ו מהל' מירות הלכה ט: כּט ז מ"י פ"ג מהל' ביאת מקדש הלכה יג סגנו לחזן סד: ע ח מ"י פ"ג מהלכות ממתנת עינים הלכה יח:

פ"ה הרא"ש

אילימא בבזיר מועתה שאין לו לבנות רק ל' יום מתחילת ציצתו עד סוף נזירותו הא בעי' גידול שער ואומאי אצטרף ליה למילף בקי' דאין עוליי' לו אלא לאו בבזיר מרובה שיש לו יותר מל' יום משהתחילה^(ה) ציצתו עד סוף ימי נזרו וקתני שאין עולין: ור"א מר' יהושע סתם שהוא ר' יהושע בן חנניה גמיר לה והא משום ר' יהושע בן מנל גמיר לה: **ד' תניא** אמר ר' א'יעזר כשהלכתי לערדסקיא מצאתי ר' יהושע בן פתור ראש. כך סס אביי שהיה יושב ודן לפני ר"מ כל טומאת מת כו' אמר לו [כלוס] אתה זקי צר' יהושע בן ממל אמר [לי] הן כך א"ר יהושע בן ממל כל זה מדברי ר' אליעזר אלמא מדברי יהושע בן ממל גמיר ליה: **ש"מ** מילתא דמיתאמרא [בבי תלתא] קרמאי ובתראי אמר **מיצעי** לא אמר. ה"ר ר' יהושע בן חנניה אמר לר' יהושע בן ממל ור' יהושע בן ממל לר"א ורבי שקידר המשנה הזכיר רבי אליעזר שהיה אחרון ורבי יהושע בן חנניה שהוא הראשון ורבי יהושע בן ממל שהוא האמצעי לא חש רבי יהושע בן חנניה אמרה לר' יהושע בן ממל ור"י בן ממל לר"א ורבי כסדר המשנה הזכיר לר"י בן חנניה שהוא ראשון ור"א שהיה אחרון ואילו ר"י בן ממל האמצעי לא חש להזכיר: שקבל מן הזוגות וכו' בווע שבת או חרדל וכו' או ג' מקומות שהוא נותן פאה מכל א' או: כך כתוב הגרסא בספרים וליתא ליה [גוהה] [גרסא] המשנה זו שנויה בפ"ג דמס' בחלות גבי מחלוקת דר"ע וחסמיים הממיר שדורו ושיר קלהים לחים ר"ע או נותן פאה מכל א' ואחד וחכמים אומרים מאחד על הכל ומודים חכמים ראשון ור"א על הכל ומודים חכמים לר"ע בזרע שבת או חרדל וכו' אבל משנה זו היא שנויה פ"ב דפאה הזרע שהיה ארבע [שני] מיני חיטים אם עשאן גורן א' נותן פאה א' ב' גרות נותן ב' פאה מועשה שורע ר"ש איש ר"ג ועלו ללשכת הגזית ושאלו לנתום ב' הלכה ואמר כך מקובלני מר' מילשח כו' שני מיני חטין עשאן גורן אחד נותן פאה אחת שורע ר"ש איש המנפה וזה לפני ר"ג ועלו ללשכת הגזית ושאלו לנתום ב' הלכה ואמר כך מקובלני מר' מילשח כו' שני מיני חטין עשאן גורן אחד נותן פאה אחת שמי גרות נותן שמי פאות ואילו יהושע וכלב האמצעים לא קחשיב: ^{עפ"ש}

ואלה רוצע עלמות וכלים הנוגעים צמת: **לא** תהא זו קלה מן השרין. דכתיב ביה צהדיא דחייבין עליה על ביאת מקדש: **אמר** ר"ע דנתי לפני ר' א'יעזר בו' אמר ל' מה זו (ר') עקיבא אין דנין באן ק"ו ולא פירש לו טעמיה וטעמא דר' אליעזר שאין דנין ק"ו מהלכה (ו): [אלא] כן [אמר] הלכה. בגמ' מפרש דעפ"ש כשעורה הלכה ואין דנין ק"ו מהלכה: **ורבי א'יעזר** משום ר' יהושע. סתם שהוא רבי יהושע בן חנניה גמיר לה והא משום ר' יהושע בן ממל אמר לה: **ד' תניא** אמר ר' א'יעזר כשהלכתי לערדסקיא מצאתי ר' יהושע בן פתור ראש. כך סס אביי שהיה יושב ודן לפני ר"מ כל טומאת מת כו' אמר לו [כלוס] אתה זקי צר' יהושע בן ממל אמר [לי] הן כך א"ר יהושע בן ממל כל זה מדברי ר' אליעזר אלמא מדברי יהושע בן ממל גמיר ליה: **ש"מ** מילתא דמיתאמרא [בבי תלתא] קרמאי ובתראי אמר **מיצעי** לא אמר. ה"ר ר' יהושע בן חנניה אמר לר' יהושע בן ממל ור' יהושע בן ממל לר"א ורבי שקידר המשנה הזכיר רבי אליעזר שהיה אחרון ורבי יהושע בן חנניה שהוא הראשון ורבי יהושע בן ממל שהוא האמצעי לא חש להזכירו: **שקייב** מן הזוגות. הלל ושמואי והס קיבלו משמעיה ואצטליון ומיהודה בן טבאי ושמוען בן טטח שקיבלו מן הנביאים חגי זכריה ומלאכי שקבלו הלכה למשה מסיני בזרע שבת וחרדל (וכו') **בשנים** וג' מקומות שחייב צפאה מכל אחד ואחד כך גירסת הספרים ולא גרסינן ליה דהך משנה שנויה צמסת פאה (פ"ג מ"ג) גבי מחלוקת דר' עקיבא [בגממנר] שדורו ושיר קלהים לחים ר"ע אומר פאה מכל א' ואחד וחכמים אומרים מאחד על הכל ומודים חכמים בזרע שבת כו' והכי גרסינן בפ"ג דפאה (מ"ה) הזרע שדורו ב' מיני חטין פ"ה א' שחמתית ולבנה [עשאן] גורן אחד נותן פאה אחת ב' גרות נותן ב' פאות מעשה שורע ר"ש איש המנפה וזה לפני ר"ג ועלו ללשכת הגזית ושאלו לנתום ב' הלכה ואמר כך מקובלני מר' מילשח כו' שני מיני חטין עשאן גורן אחד נותן פאה אחת שמי גרות נותן שמי פאות ואילו יהושע וכלב האמצעים לא קחשיב: ^{עפ"ש}

מה ימי חלוטו מעון תגלחת אף ימי ספרו ומה ימי חלוטו אין עולין לו מן המנין אף ימי ספרו יכול אף ימי הסגרו כן והדין נותן חלוט מטמא משכב ומושב בימי הסגרו מטמא משכב ומושב אם למדת לימי חלוטו שאין עולין לו מן המנין אף ימי הסגרו אין עולין לו מן המנין אמרת לא אם אמרת בימי חלוטו ישכן חלוטו מעון תגלחת ומושב בימי חלוטו ישכן חלוטו מעון תגלחת ומושב בימי הסגרו קרבן לפיכך אין עולין האמר בימי הסגרו ישאין מעון תגלחת ואינו מביא קרבן לפיכך יעלו למנין מכאן האמרו ימי ספרו וימי גמרו אין עולין לו מן המנין אבל ימי הזב והזבה והסגרו של מצורע הרי אלו עולין לו קתני מיהת לא אם אמרת בימי טומאה שכן מבטל בהן את הקודמין תאמר בימי חלוטו כמאי אילימא בניירות מועטת הא בעינן גידול שער אלא לאו בניירות מרובה וקתני שאין עולין לו מן המנין אלמא לא סלקין ליה י"ש"מ: **בתנ"י** אמר רבי אליעזר משום ר' יהושע וכל טומאה מן המת שנוזר מגלה עליה חייבין עליה על ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנוזר מגלה עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש א"ר מאיר לא תהא זו קלה מן השרין: **ג'מ'** ורבי אליעזר משום רבי יהושע גמר לה והא משום רבי יהושע בר ממל גמר לה דתניא ^(ה) אמר רבי אליעזר כשהלכתי לערדסקיא מצאתי ר' יהושע בן פתור ראש שהיה יושב ודן לפני ר"מ בהלכה כל טומאה מן המת שהנוזר מגלה עליה חייבין עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנוזר מגלה עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש אמר לו אל תהא זו קלה משרין אמרתי לו כלום אתה בקי ברבי יהושע בר ממל אמר לי הן כך אמר לי רבי יהושע בר ממל משום רבי יהושע כל טומאה מן המת שהנוזר מגלה עליה חייב עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנוזר מגלה עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש הוי שמע מינה כל שמעתתא דמתאמרה בבי תלתא קרמאי ובתראי אמרינן מצינאי לא אמרינן בר נחמן בר יצחק אף אנן אמרינן אמר רב נחמן בר יצחק אף אנן מקובלני מרבי מיאשא שקיבל מאבא שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים הלכה למשה מסיני ^(ה) בזרע שבת וחרדל בשנים ושלושה מקומות שחייב צפאה מכל אחד ואחד ואילו יהושע וכלב האמצעים לא קחשיב וכלב האמצעים לא קחשיב: ^{עפ"ש}

מה ימי חלוטו טעון סגלחת. ולפורין כדמפרש זהו קרא: **גמרו**. היינו ימי חלוטו: **ימי הסגרו**. אלו ימים שהוא מוסגר קודם אז שמוחלט פעמים י"ד יום ונטהר בתוך ימי הסגר שהן עולין לו אותן ימים: **אצל ימי הזב כו'**. שאינם טעונין תגלחת ועוד ללא נטמאו בטומאת מת הרי אלו עולין לו מן המנין: **קתני מיהא לא אם אמרס כו' תאמר בימי חלוטו**. שאין מבטל בהן את הקודמין כמאי אילימא צניעות בגזירות מועטת והא צניעות גידול שער אלא לאו בניירות מרובה וקתני שאין עולין לו מן המנין וקשיא לרב חסדא: ^(ג) **שמע מינה**. דמהא תיבתא ש"מ. וא"מ לוקמה בניירות חמשים יום כדלעיל [ה]: הא לא אפשר דהא קתני לה דומיא דיימי טומאה דמה להלן פסיקא לן דאין עולין אף כן אין עולין: **בתנ"י** לא תהא זו קלה מן השרין. ומה על טומאת השרין שאין לו הנוזר מטמא כלום חייבין עליו משום ביאת מקדש על טומאה מן המת שהוא טעון הזאה ג' ח' אינו דין שיהו חייבין עליה משום ביאת מקדש ואף ע"פ שאין הנוזר מגלה עליה: **ג'מ'** ור' אליעזר מר' יהושע. סתמא דהיינו ר' יהושע בן חנניה ^(ה) האם אמר לה והא מר' יהושע בן ממל כו': **לערדסקיא**. שם מקום: **בן פתור ראש**. כך שמו: **אמרתי** לו. לר' (ה) מאיר כלוס זקי אתה צר' יהושע בן ממל אמר לי הן ואמר לי משום ר' יהושע כל טומאה כו': **אמרנו ש"מ כל שמעתתא דמתאמרא בני סתא**. דשלישי שמע משני ושני מראשון דהאי מאן דבעי למימר להאי מילתא לא ו' ומצטרפא למימר אלא קמאי ובתראי ומצינאי לא כדתנן צמתני ר' אליעזר ור' יהושע ולא קחשיב ר' יהושע בן ממל צהדייהו: **אמר נחום הלבלר כך מקובלני מר' מיאשא שקיבל מן הזוגות**. יוסי בן יעזר ויוסי בן יוחנן יהושע בן פרחיה ונחאי הארצלי יהודה בן טבאי ושמוען בן טטח שמעיה ואצטליון הלל ושמואי חזקיה ומלאכי ונביאים קיבלו הלכה למשה מסיני: ה"ג ^(ה) **הזורע את שדורו שני מיני חטין את עשאן גורן אחת נותן פאה אחת ט'**. דהואיל ובשדה אחת זרען אע"פ שהן שני מינים הואיל ושניהם מין חטין אינו חייב אלא פאה אחת אלא ח"כ שם דעתו לחלקן ולעשות מהן שתי גרות. ואית ספרים דכתיב זהו הזרע שבת וחרדל איניס בלע"ז ומו לא ואנן לא גרסינן לה: ואילו יהושע וכלב. דהוו מצינאי לא קחשיב. אלמא דקמאי ובתראי אמרי ומצינאי לא אמרינן ומן הנביאים ואילן קחשיב כולהו כחדא מפני שהיו מבית שני ואילן: **בתנ"י** רביעית דס שהיא מטמאה כו' אינו דין שהנוזר מגלה על מגעה ועל משאח. וה"ה דהוא ליה ו' למימר על אהילות דלרבי עקיבא אית ליה האי קברא אלא משום דלגבי ^(ה) שעורה דקמייתי ליה מיניה מקל וחומר לא מצי אמר

על אהילות לא אמר נמי גבי רביעית דס: **אין דנין כהן מק"ו**. ובגמ' מפרש (מאי קאמר: אין דנין כהן ק"ו). לפי שאין דנין קל וחומר מהלכה: גמ'

(א) [מקספתא פ"ה ע"ש מוס' אהלות פ"ד ע"ש שס (ב) פאה ח"א אלוירן, (ג) פאה פ"ב מ"ג, א] פאה פ"ג מ"ב [מדה נה].

נוסחת הריב"ן

[א] קודם שהולט פעמים שבעה ימים פעמים י"ד יום ונטהר מתוך הסגר כו' אותן ימים קודם שחלטו כדמפרשי קריא הס"ד: [ב] ועוד שלא: [ג] (ש"מ כו' ש"מ) ליתא כתיב: [ד] שאין טעון הזאה ג' ח' חייבין: [ה] קלה: [ו] אצטרף ליה למימר: [ז] כלה: [ח] בפ"ג דפאה: [ט] ג' גרות נותן ב' פאות: [י] דה"ל למתא על אהילה דלרבי כו' מצי אמר על אהילו ולפיכך אמר נמי גבי רביעית דס מנע ומשאח: ה"ד:

הגהות הב"ח

(א) במשנה והלכותי הריב"ם: (ב) רש"י ד"ה וכו' אליעזר וכו' ר"י בן נחמיה הוא דגמר לה: (ג) ד"ה תמרי לו לר' יהושע בן פתור ראש כלוס זקי: (ד) ד"ה רביעית וכו' דלגבי עצם כשעורה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] תוס' ד"ה שקיבל כו' פ"י שחמתית ולבנה מיתת שחמתית ולבנה נמחק. ויב' שחמתית ולבנה עשאו: [ב] בא"ד ושאלו נחום הלבלר ואמר כו':

הגהות התוספות

1. ל"ל דר"ע וחכמים.

לעיו רש"י

אני"ס [אני"ד]. ש"ה [צמת רחמי].

מוסף רש"י

בזרע שבת וחרדל. לסי נקט הו' שאין דרכן לעשות מהן ענוה אלא זורען לתכלין בעלמא שנים ושלושה מקומות. שבת, איניס [מדה נה].

(א) אולי ל"ל משילה ימי צעטו.